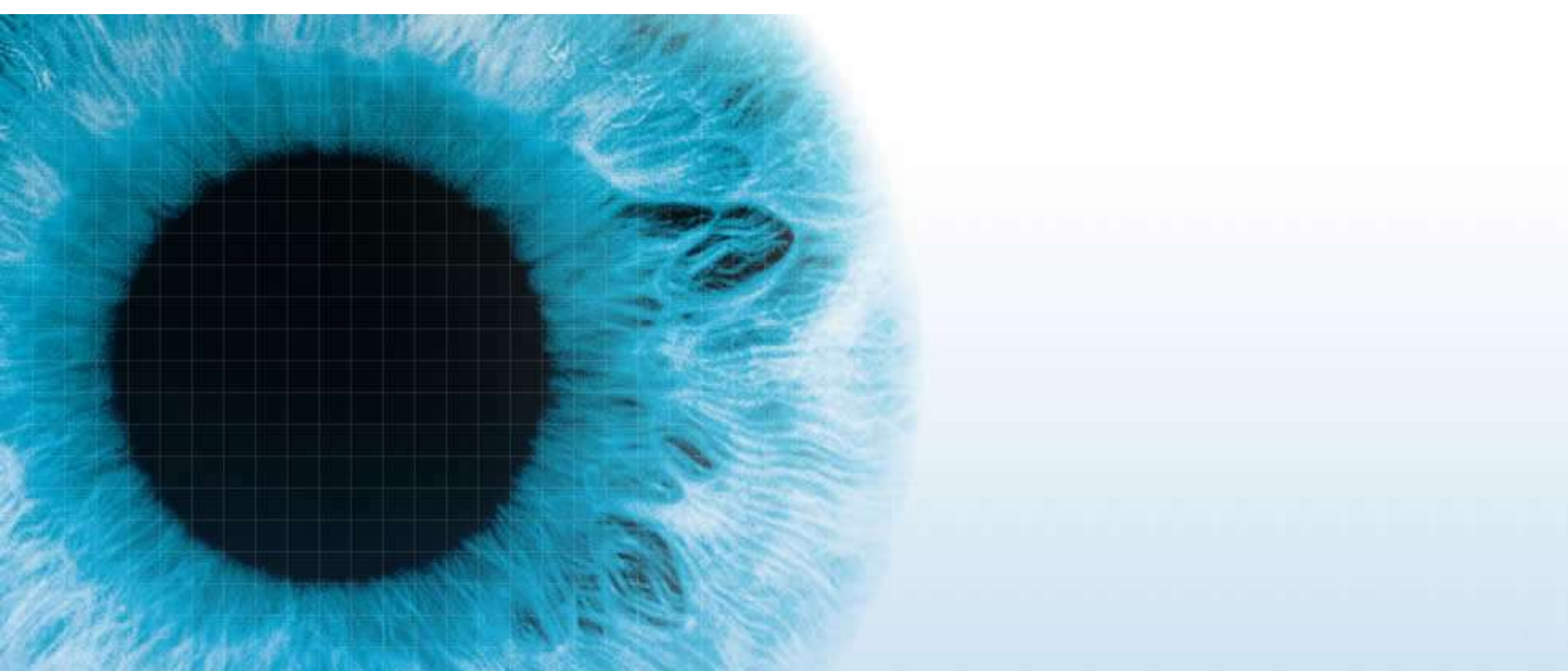

THE WAY FORWARD FOR HTA COOPERATION IN GREECE

Η πορεία για την δημιουργία και εγκαθίδρυση ενός οργανισμού HTA στην Ελλάδα

Η Ανάγκη Δημιουργίας Οργανισμού ΗΤΑ

Η Ανάγκη Δημιουργίας Οργανισμού ΗΤΑ

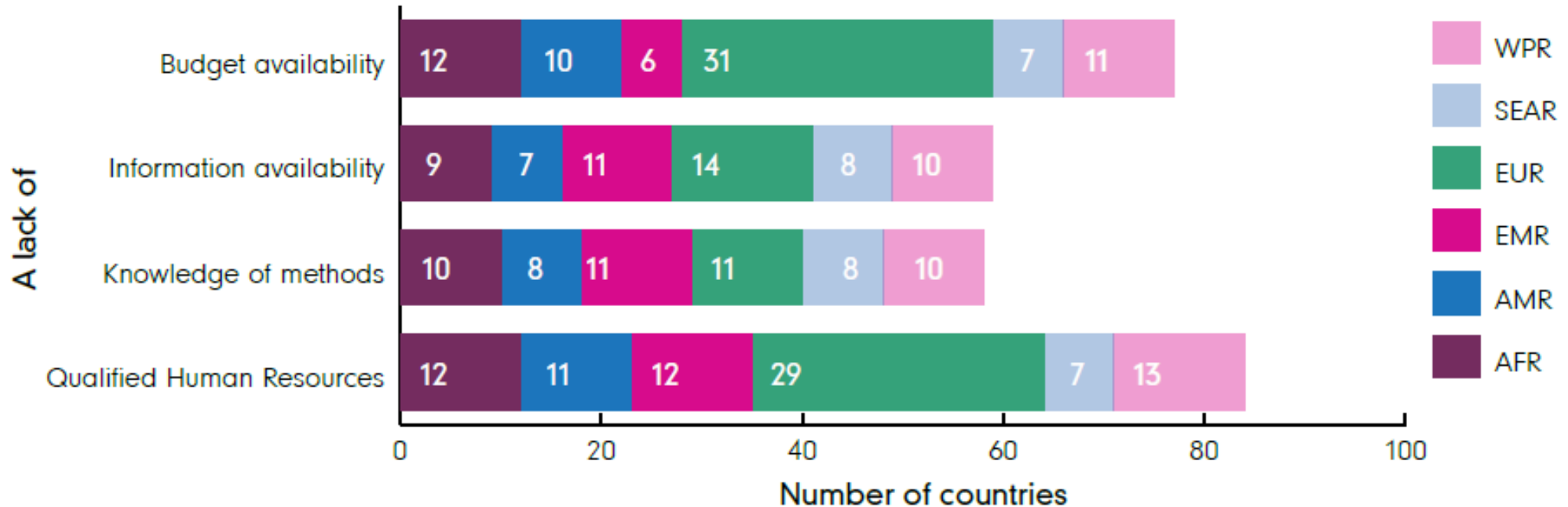
- Στην Ευρώπη η συνειδητοποίηση της ανάγκης δημιουργίας ΗΤΑ δομών ξεκίνησε ήδη από την 10ετία του **1980**.
- Στην χώρα μας η συζήτηση για την δημιουργία ανάλογων παρεμβάσεων έγινε «βίαια» με την επιβολή των μνημονίων.
- “2.9.2.4.1.v. deciding about **the reimbursement of newly patented medicines (i.e. new molecules) on the basis of objective and strict medical and cost-effective criteria and, until internal capacity is in place, by relying on best practice **health technology assessment** of their cost-effectiveness carried out in other member states, while complying with Council Directive 89/105/EEC.**”

Εμπόδια στην πορεία ανάπτυξης ενός οργανισμού ΗΤΑ

Εμπόδια στην πορεία ανάπτυξης ενός οργανισμού ΗΤΑ

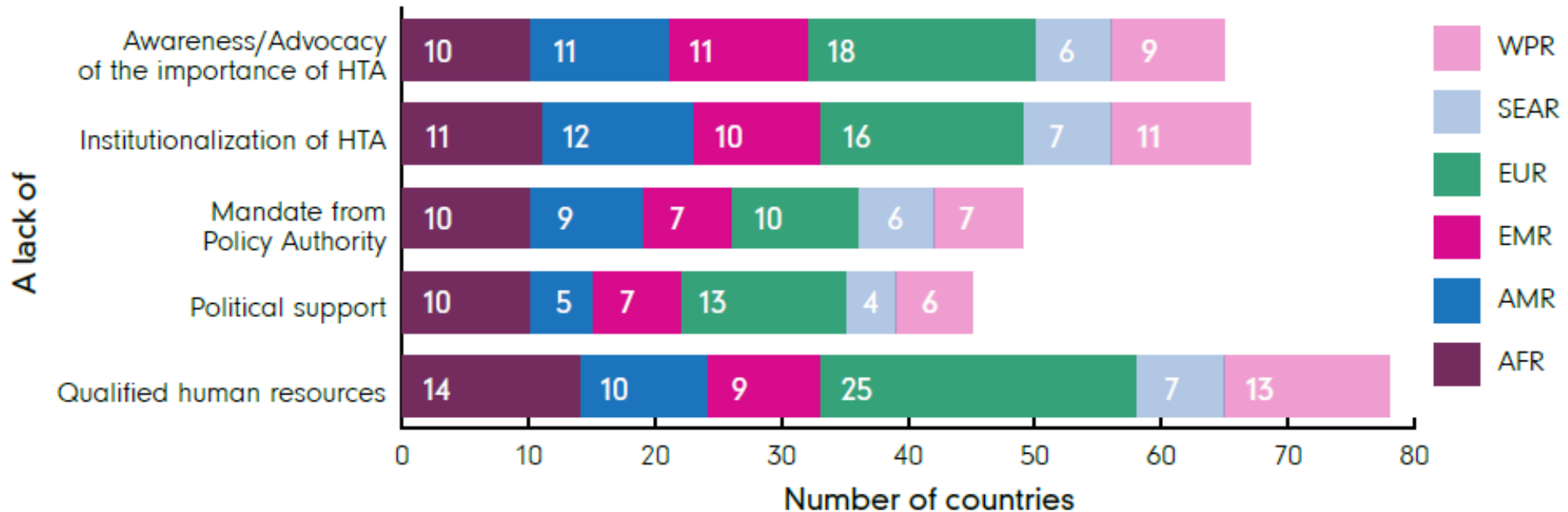
Πηγή: Π.Ο.Υ

AFR African Region, **AMR** American Region, **EMR** Eastern Mediterranean Region, **EUR** European Region, **SEAR** South-East Asian Region, **WPR** Western Pacific Region

Impediments to using HTA to inform decision making in health care policy

Πηγή: Π.Ο.Υ

AFR African Region, **AMR** American Region, **EMR** Eastern Mediterranean Region, **EUR** European Region, **SEAR** South-East Asian Region, **WPR** Western Pacific Region

Εμπόδια στην πορεία ανάπτυξης ενός οργανισμού ΗΤΑ

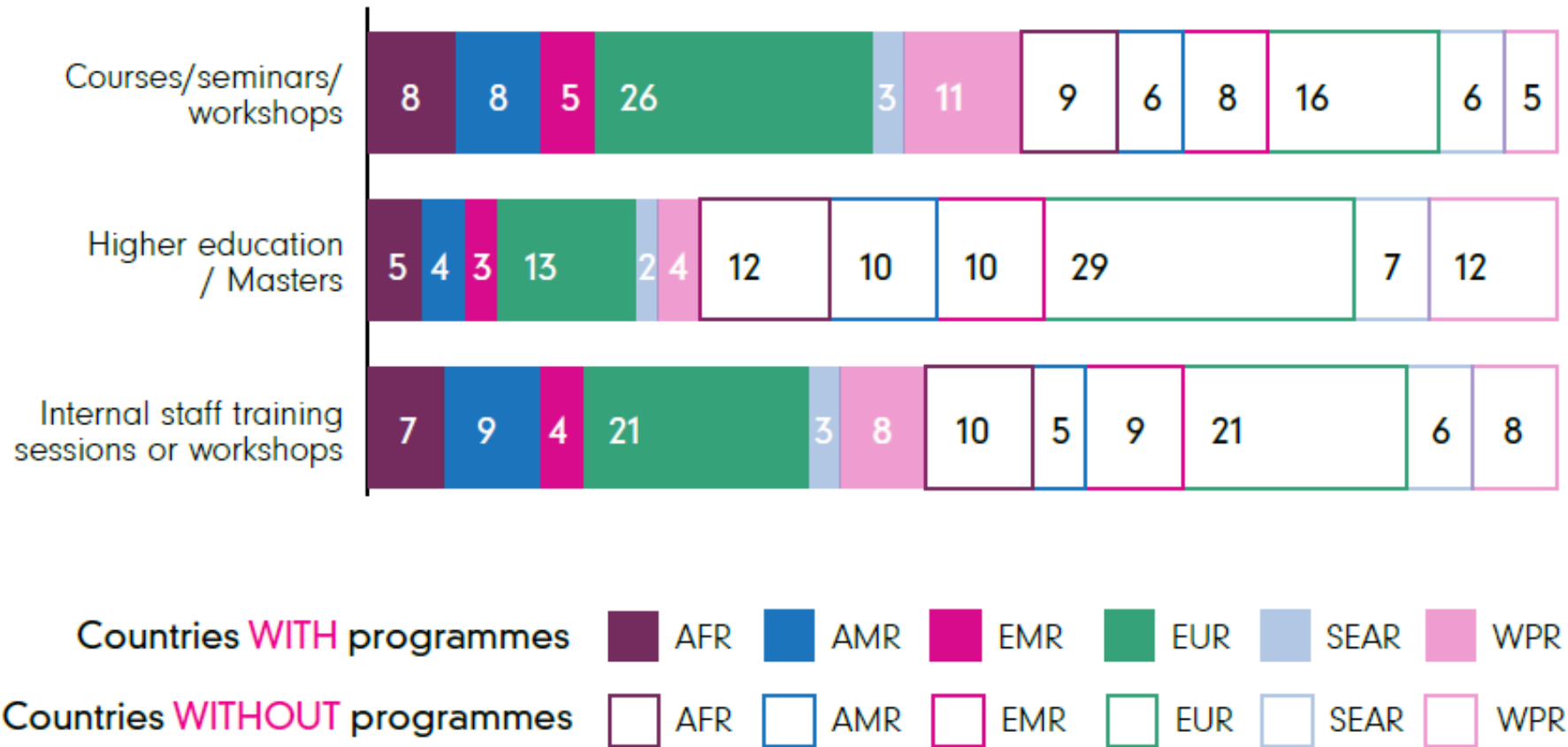
- Η **έλλειψη κουλτούρας** από το σύνολο των εμπλεκομένων για θέματα που σχετίζονται με την **διαχείριση αλλαγών**.
- Η **αντίσταση των επαγγελματιών της υγείας (και όχι μόνο)** σε μέτρα, σκέψεις ή προτάσεις που διαταράσσουν το υπάρχον **status quo** – μια κατάσταση που βρίσκεται σε στενή σχέση με την κουλτούρα «**ελευθεριότητας**» και έλλειψης ουσιαστικού πολιτικού διαλόγου που έχει καλλιεργηθεί τα τελευταία 40 χρόνια στην χώρα μας. Θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι η διαδικασία διαχείρισης τέτοιου είδους αλλαγών «**παίρνει χρόνια**» και θα υπάρξει αντίσταση από τα συμφέροντα εκείνα που θα νοιώσουν ότι απειλείται η επιρροή τους στον μέχρι τώρα τρόπο λήψης αποφάσεων.

Academic or training programmes to support capacity building for HTA

- Λιγότερες από τις μισές, όλων των χωρών που έλαβαν μέρος στην έρευνα, διέθετε ακαδημαϊκά ή εκπαιδευτικά προγράμματα για την ανάπτυξη των ικανοτήτων που απαιτούνται στο κτίσιμο ενός οργανισμού HTA.
- Περίπου οι μισές από τις χώρες που απάντησαν στην έρευνα, διέθεταν προγράμματα εκπαίδευσης του προσωπικού, ή εξωτερικά σεμινάρια, κύκλους μαθημάτων ή workshops με το συγκεκριμένο αντικείμενο.

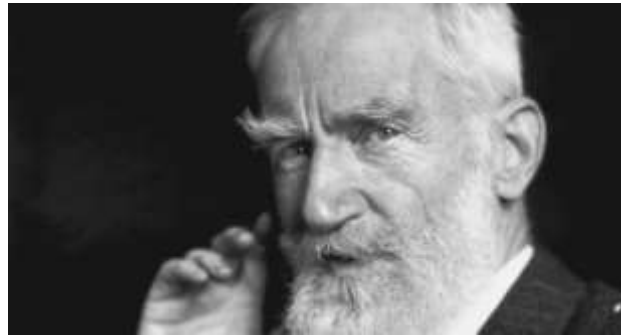

Academic or training programmes to support capacity building for HTA

Στρατηγική

- «Το να βρεθείς στην κόλαση είναι μία μοιρολατρική αναμονή, το να βρεθείς στον παράδεισο είναι αποτέλεσμα σχεδιασμού και συγκεκριμένης πορείας δράσης» - **George Bernard Shaw**.

- Στρατηγική με τακτικούς ελιγμούς είναι ο πιο σίγουρος δρόμος για τη νίκη. Τακτικοί ελιγμοί χωρίς στρατηγική, είναι ο θόρυβος πριν την ήττα. - **Σουν Τζου**, ~5ος αιών π.Χ., Κινέζος θεωρητικός της στρατηγικής

Delivery
Promotion &
Experience

How will we get there?
Strategic Plan Development

Where do we want to go?
Vision & Opportunities

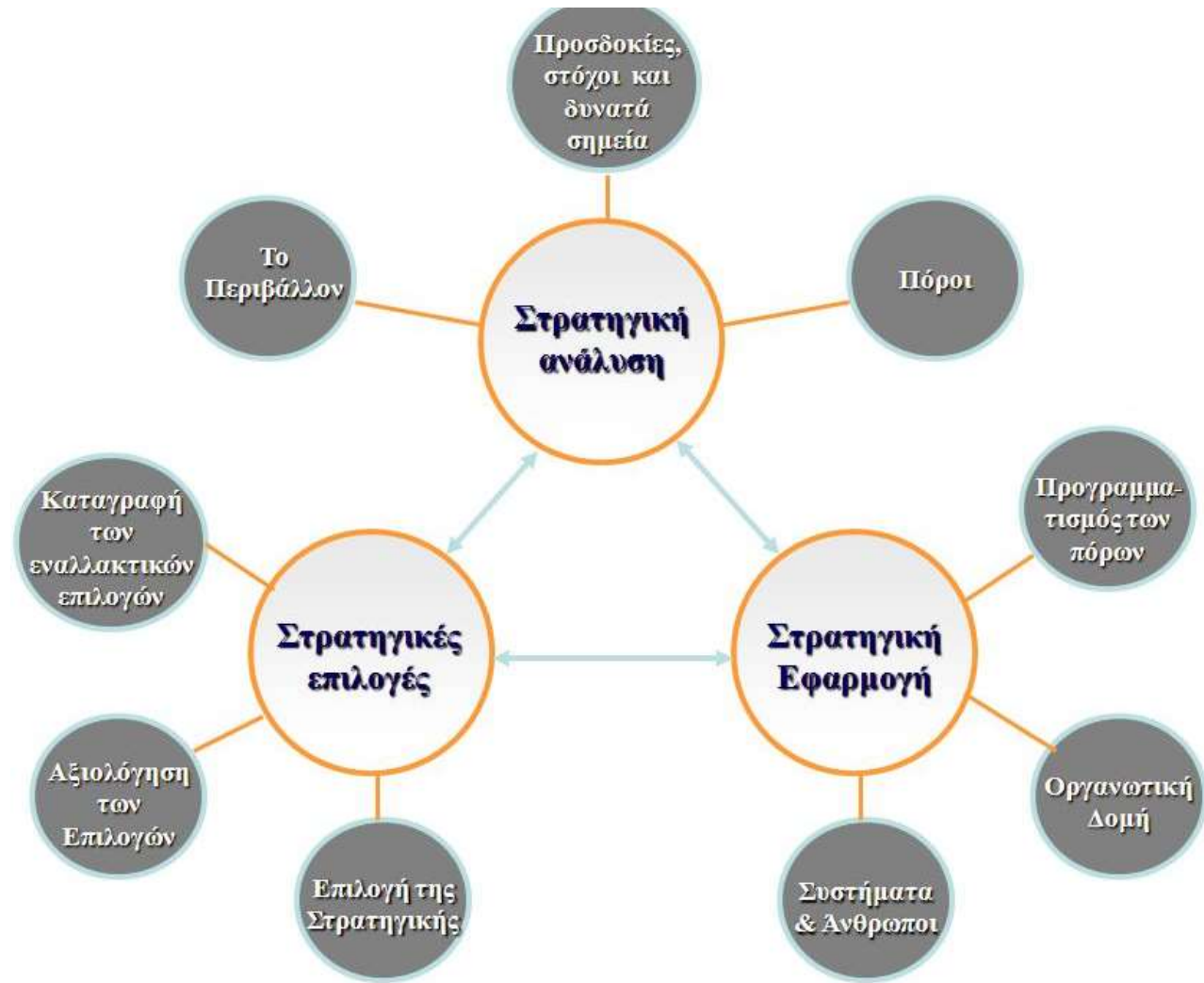
Where are we now?
Future Customer Needs
Market Analysis

Στρατηγική

Στρατηγική

Στρατηγική

- Η μεγάλη πρόκληση σήμερα βρίσκεται στην προσπάθεια αλλαγής του τρόπου λήψης αποφάσεων, σε μια κατεύθυνση διαφάνειας που βασίζεται σε επιστημονικά δεδομένα (evidence-based scientific process). Θεωρώ ότι μια τέτοια διαδικασία, μετά από πολλά χρόνια αδράνειας, απαιτεί:
 1. *Την σταθερή και μακροχρόνια Δέσμευση της πολιτείας σε αυτή την κατεύθυνση.*
 2. *Μεγαλύτερη συνεργασία ανάμεσα σε όλους τους ενδιαφερόμενους.*
 3. *Εντοπισμό όλων των Σημαντικών Παραμέτρων Επιτυχίας που θα μπορούσαν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για αλλαγή πορείας.*

Στρατηγική

Για χώρες σαν την Ελλάδα, μικρού μεγέθους και με έλλειψη εμπειρίας στην μεθοδολογία ΗΤΑ, που τώρα αρχίζουν την υλοποίηση τέτοιων προγραμμάτων, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι συνήθως η έλλειψη εξειδικευμένης γνώσης και η έλλειψη έμπειρου ανθρώπινου δυναμικού, που είναι απαραίτητο για να στηρίξει την διαδικασία.

Η μοναδική αποτελεσματική απάντηση σε αυτό το πρόβλημα μπορεί να έλθει μόνο μέσα από: (I) **την συνεργασία** και (II) **την εκπαίδευση**.

Συνεργασία

- Έτσι, η **συνεργασία** με Ευρωπαϊκούς οργανισμούς ΗΤΑ, που έχουν πλούσια εμπειρία σε αυτό το αντικείμενο, **θα πρέπει να είναι η κορυφαία προτεραιότητα**. Τέτοιοι οργανισμοί είναι η **EUnetHTA**, ο **WHO**, και οι Ευρωπαϊκοί οργανισμοί ΗΤΑ.

Διαδικασία Εκπαίδευσης

- Δεν αναφέρομαι απλά στην εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού του νέο-ιδρυθέντος οργανισμού. **Είναι αναγκαίο να σχεδιαστεί μια «δυνατή» καμπάνια, αλλά και ένα «εντατικό» και ευρύ εκπαιδευτικό πρόγραμμα για όλους όσους εμπλέκονται στην διαδικασία Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας**, όπως είναι για παράδειγμα, τα κυβερνητικά στελέχη και τα στελέχη των θεσμικών οργάνων της πολιτείας (ιδιαίτερα εκείνων που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα με την αξιολόγηση, όπως ο ΕΟΦ και ο ΕΟΠΥΥ), τους επαγγελματίες της υγείας, τους ασθενείς, και τα στελέχη της φαρμακευτικής βιομηχανίας. **Αυτή η εκπαιδευτική-επικοινωνιακή διαδικασία θα μπορούσε να μετατραπεί επίσης σε ένα «forum» για διάλογο, αλλά και για «ώσμωση» ανάμεσα σε όλους τους ενδιαφερόμενους, και θα μπορούσε η συγκεκριμένη διαδικασία να διευκολύνει αποφασιστικά την αποδοχή του ΗΤΑ στην Ελληνική πραγματικότητα.**

Διαδικασία Εκπαίδευσης

- Η «εκπαιδευτική» διαδικασία **θα πρέπει κυρίως να βασίζεται σε εξειδικευμένους και με εμπειρία εκπαιδευτές** πάνω στο συγκεκριμένο αντικείμενο, και τέτοιοι «εκπαιδευτές» μπορεί να προέρχονται από την **ΕUnetHTA, τον WHO, το LSE, το York University και άλλους Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς Θεσμούς και Ινστιτούτα** που έχουν ασχοληθεί επί μακρόν με το συγκεκριμένο αντικείμενο.

Μην κρίνεις την ημέρα
από τη σοδειά που
θέρισες, αλλά από
τους σπόρους που
έσπειρες.

Προτάσεις «στο συρτάρι» από το 1989

Προτάσεις και απόψεις για μια αναπτυξιακή πολιτική στο φάρμακο

Νομίζω ότι το σημαντικότερο βήμα που απαιτείται να γίνει, για να μπορούμε να μιλάμε για δυνατότητα εκσυγχρονισμού της ελληνικής φαρμακευτικής νομοθεσίας και, κατά συνέπεια, της αγοράς, είναι ο εκσυγχρονισμός του ΕΟΦ σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στο πράγματι πολύπλευρο και πολύπλοκο έργο του.

Διαμόρφωση και καθιέρωση νέου νομοθετικού πλαισίου, ανάλογου των ευρωπαϊκών κρατών, που να:

- Επιτρέπει την κυκλοφορία και στη χώρα μας των φαρμακευτικών προϊόντων ΚΔΕ, με τιμές διάθεσης διαφορετικές των πρωτότυπων φαρμάκων, ώστε να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός προς όφελος και των μεσαίων και μικρών ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά και προς όφελος των ασφαλιστικών ταμείων, που θα μπορούν να εκμεταλλευθούν τις διαφοροποιημένες τιμές.
- Επιτρέπει την κυκλοφορία των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. προϊόντων, αφού προηγουμένως ο ΕΟΦ μελετήσει και επιβάλει τα κατάλληλα επιστημονικά κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία ένα προϊόν θα μπορεί να κατατάσσεται στην κατηγορία αυτή. Κριτήρια τέτοια που θα διασφαλίζουν την υγεία και τη σωστή χρήση, από πλευράς του κοινωνικού συνόλου.
- Καθορίζει τις διαδικασίες για την αξιολόγηση της συμβολής των νέων προϊόντων στη βελτίωση της υγείας των ασθενών, αλλά και του κόστους-αποτελεσματικότητας της συγκεκριμένης θεραπείας.
- Προβλέπει πολιτική τιμολόγησης και καθορίζει την εφαρμογή καταλόγου για τα ταμεία, με βάση τα παραπάνω κριτήρια.
- Θεσπίζει αυστηρούς κανόνες διακίνησης των συνταγογραφούμενων φαρμάκων, με στόχο την κατάργηση της ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. νοοτροπίας (π.χ. στα αντιβιοτικά) και προς το συμφέρον της υγείας των ασθενών, αλλά και των ασφαλιστικών ταμείων.

Στενή συνεργασία κράτους (και όχι απλώς δημόσιων επιχειρήσεων που ανήκουν στο κράτος) και ιδιωτικής πρωτοβουλίας, για τη χάραξη αναπτυξιακής πολιτικής, που θα αμείβει την επιχειρηματική πρωτοβουλία και τον επιχειρηματικό κίνδυνο, μέσα από συνθήκες «υγιούς» ανταγωνισμού και όχι πολιτικής τιμών που θα επιβραβεύει, ως μοναδική επιχειρηματική δραστηριότητα, τις εισαγωγές.

Η Συστημική Σκέψη και οι Κανόνες των Συστημάτων

1. Τα σημερινά προβλήματα προέρχονται από τις λύσεις που δώσαμε χθες.
2. Ο εύκολος δρόμος εξόδου, μας οδηγεί προ τα πίσω.
3. Αυτό που προτείνεται σαν γρήγορη λύση είναι πολλές φορές η πιο αργή.
4. Το αίτιο και το αποτέλεσμα δεν συνδέονται πάντα στενά, στον χρόνο και στον χώρο. Είμαστε καλοί στο να βρίσκουμε αίτια, μας λέει πάντα ο Senge, ακόμα και αν αυτά είναι απλώς τα συμπτώματα, που δεν συνδέονται με τις πραγματικές αιτίες, τις ρίζες των αιτιών.